

Жіночі руки, що будували Льонокомбінат

Галина Бридько потрапила на Рівненський льонокомбінат майже випадково: влаштуватися на роботу їй допоміг чоловік. Власне, ніякого Льонокомбінату тоді ще не існувало, була лише ділянка землі, на якій молодій жінці довелося копати траншеї та вручну ламати арматуру під будівництво. Саме завдяки важкій самовідданій праці Галини Хомівни та інших її колег і постав свого часу легендарний промисловий гігант. Нині жінка із радістю та гордістю згадує часи своєї славної праці.

Народилася Бридько Галина Хомівна 10 жовтня 1929 року в селі Грицьки Дубровицького району. Згідно Ризького договору 1921 року Західна Україна опинилася під владою Польщі. Навчалася жінка у польській школі, дітей тоді до школи приймали з восьми років. Закінчила перший клас, і 1 вересня 1939 року почалася Друга світова війна.

- У 1940 році в наше село прийшли радянські солдати, - згадує Галина Хомівна. - Змінилася влада, почали встановлюватися нові порядки. Польська школа не визнавалася і мені знову довелося йти в перший клас, але пізніше перевели в другий, адже я вміла писати і рахувати. Закінчила я другий клас тоді, як почалася уже німецько-радянська війна, 22 червня 1941 року. Та страшна війна забрала у мене батька і домівку. Мама залишилася з чотирма дітьми, я найстарша. Тож уся робота лягла на наші з мамою плечі: я малою косила, ціпом молотила і навіть коней на ніч пасти ходила. Мали п'ять гектарів землі, все це обробляли своїми силами, зерно здавали для потреб радянської армії. У селі деяких людей забирали для роботи на заводах,

потім працювала на Рівненському овочесушильному консервному комбінаті. Спеціальності я не мала ніякої, навіть школу - і ту не закінчила через війну. Чоловік же мій звозив людей з ближніх сіл на роботу, і коли почалося будівництво Рівненського льонокомбінату, то саме він звозив працівників на Льонокомбінат. Запитав у керівництва чи для мене якої роботи не знайдеться. І мене прийняли в будівельне управління - спочатку робочою, а через рік я отримала третій розряд штукатур-маляра.

Будівництво тільки почалося, ще нічого не було,

ремонтно-будівельний цех. Я погодилася і прийняли мене на роботу в якості маляра третього розряду. Займалися ми будівництвом другої черги, яку було запущено в 1965 році, а також капітальним ремонтом цехів. Іноді, роблячи капітальний ремонт цеху, працювали від темна до темна, хлопці ставили риштування, а я та мої колеги білили, фарбували.

Доводилося займатися ремонтом не тільки цехів, а й кабінетів у корпусі адміністрації. Робота мала виконуватися якісно, іноді потрібно було зробити косметичний ремонт у кабінеті й так підібрати кольори, щоб при-

що виготовляли зброю і танки. Інші ж, та як і ми, здавали те, що вирощували. Здавали ми поставку до 1948 року, за це я отримала статус учасника війни, – розповідає пані Галина.

– Мій майбутній чоловік, Олексій Степанович, у 1944 році повернувся в Україну. Його ще підлітком у період окупації українських земель вивезли на примусові роботи до Німеччини. Повернувшись на рідну Чернігівщину, він закінчив курси водіїв, і в якості водія лісовоза його направили на роботу в Дубровицький район. Так я з ним познайомилася і в 1948 році ми одружилися. Через деякий час чоловіка перевели на роботу до Сибіру, там і наш старший син народився, прожили ми там два роки і повернулися до Рівного, мама моя отримала тут наділ під будівництво будинку. Чоловік влаштувався водієм, а я пішла працювати на військовий склад,

будівництво тільки по таволі, що нічого не варту, лише матеріали. Я була в одній із перших будівельних бригад, які починали будувати комбінат. Копала траншеї, переважно там, куди не могли дістати спеціальні машини, все це копали вручну – робота дуже важка і марудна. Коли вже зробили переплетення та позводили зруби, арматура була задовга і от ці хвости треба було позрізати, а оскільки спеціальних інструментів для того не було, то ми їх відкручували: крутиш туди-сюди, аж поки не відламається. Перша черга Рівненського льонокомбінату була запущена 2 лютого 1963 року. І після цього Іван Іванович Кобзєв – начальник будівництва, висококласний професіонал, талановитий будівельник, а крім того хороший, ввічливий і справедливий керівник, запропонував деяким працівникам, в тому числі й мені, перейти працювати на комбінат у

цьому не було помітно, де підфарбовувалося. В мене другої професії не було, і я всю себе віддавала своїй роботі, подобалося мені працювати малярем. Наносила на стіни «шотландки» - це малюнок під шпалери, що робився вручну. Якщо потрібно було зробити таку роботу, то просили, щоб саме я її виконувала. Працювала із задоволенням, пригадую, як складала на розряд: дали мені кімнату, встановили час, за який необхідні виконати роботу. Я дуже старалася, адже якщо робота не буде виконана добре, то розряд не дадуть. Завдяки тому, що любила свою роботу, вкладала в неї всю себе, здані об'єкти завжди витримували перевірку.

Так, завдяки хорошій майстерності, що здобула за роки праці, мене навіть було відібрано в групу будівельників, які відбудовували наш театр після пожежі. 5 березня 1978 року згорів Рівненський музично-драматичний театр, відбудовували його методом толоки – всі підприємства, установи, заклади, студенти повинні були відпрацювати певний час на будівництві. Робота виявилася складною: незнайомі матеріали, розчини, десь маленька тріщинка - і все доводилося переробляти.

Отак, зрештою, усе життя я і пропрацювала на будівництві. Маємо із чоловіком двох дітей, трьох онуків і вже четверо правнуків. У мене великий квітник біля будинку, дуже люблю свої квіти, з кожною квіточкою розмовляю, доглядаю і підливаю їх, а вони, наче розуміють, цвітуть і радують моє серце. До церкви щонеділі ходжу, пережила важку аварію, дуже сильно переживала за чоловіка та юну донечку, просила і молила Бога, щоб з ними все було добре, і мої молитви були почуті.

А зараз хочу відвідати оновлений Льонокомбінат, пройтися тими місцями, де квітла моя молодість, де стільки вкладено моєї праці та праці моїх колег по цеху, де стіни дихають споминами минулих літ. Знаю, що багато створеного моїми та моїх колег руками було знищено, зруйновано безгосподарністю. Тому щиро вдячна Олегові Червонюку за його небайдужість, за те, що відродив таке велике гарне підприємство. Бажаю йому та усьому колективу здоров'я і подальших успіхів та процвітання.

